

Dynamittilaitto- liiton tutkinto

Syytäjien puoli keottaa ristiku-
lustella saada selville miten
pulan syytetyt union virkaili-
jat ja jäsenet tiesivät McNama-
ra-veljesten syyllisyydestä.

Indianapolis, Ind., jouluk. 11 p. — "Dynamittilaittoiltoisten" tutkimusnäytteenä tähtoi syyttä-
jien puoli ristikuulustella saada
selville, josko rantarakennus-
laittojen union presidentti Frank M.
Ryan ja muut union virkailijat
tiesivät J. J. McNamaran olevan
syyllisen hänen vangitsemisen jäl-
keen ja ennen kuin hän tunnusti toi-
meenpanensa räjähdyksiä.

Michael Connan, Philadelphian
tuomi otteensa osa Phila-
delphian työväenliiton toimen-
panemanaa mielenosoituksen pro-
testiksi McNamaroiden van-
gistetusta vastaan ja keränneen
sääntöä siten \$200,000 suuri-
sesta kassaan, joka koottiin näiden
veljesten puolustamisesta varten.
Hän sanoi myöskin kirjottaneen
sa kirjetti J. J. McNamaralle kun
viimeäänä oli vankeudessa Los
Angelesissa. Hän sanoi ei suostu-
vansa kirjotukseensa syyllisyyttä,
mutta alkoi kirjoittaa Philadelphian
ja esittämään oikeudelle.

"Ottikotko mitäänkin selvää
mistä presidentti Ryanin ja Her-
bert S. Hoekinin tiedonannosta,
että McNamara oli varustettui
ja että koko syyttämisen oli vain vi-
ronaannest keskinä?" kysyi pö-
rissäyttyä Miller.

"Minä tiesin ainoastaan mitä o-
lin kuulottu Ryanilta ja Hoekiniin-
ta," vastasi Connan.

"Ottikotko jälkeen kun McNa-
mara oli vielä Californian ja as-
tettiin syytteenen nurhasta ja en-
nenkin hän tunnusti olevansa syyll-
inen dynamittiräjähdyksien toi-
meenpanoon, että Ryanilla oli mi-
tään tietoa hänen syytönsyytyes-
tään tai syyllisyydestään."

"Minä uskon niin heillä oli."
"Ottikotko nyt että heillä oli
tuo tieto silloin?" kysyi tuomari
Albert B. Anderson.

"Ennen myöskin ei vastustane-
neensa McNamaran valitsemista
union sihteeriksi syyskuussa 1911.
kun McNamara oli vankeudessa.
Hän myöskin sanoi saaneensa Ryan-
ilta kirjjeen, jossa viitattiin kan-
salliseen rakennustöiden liittoon
ja sanottiin: "Sinun tulee käyttää
varoja näillä tavalla tahansa, kun
viivytystä tai lisää työtä hintaa."
Mutta kielsi sillä tarkoitettua mi-
tään väkivaltaa.

Frank K. Painter, Ombasta, to-
disti että kuusikymmentä päivää
ennen kuin räjähdyks tapahtui Oma
hassu heinäkuun 21 p. 1910, hän
kirjoitti McNamaralle, että "ei ole
poliiseja kymmentä katuneliötä
lähempänä täppäkkää", ja sanoi
räjähdyksen tapahtumista lähe-
teensä pian McNamaralle sanoma-
lehtiliikkeen, jossa siitä ker-
rottiin.

Toisen räjähdyksen tapahtu-
tussa Ombassa, Neb., maaliskuun
24 p. 1911, kuusi kuulustusta Los
Angeles Tiesissä räjähdyksessä
hän sanoi lähettäneensä myöskin
sanomalehtiliikkeen.

William H. Quigley, Detroitista,
puseepien ja kirvevästien kan-
saavien järjestön jäsen, joka tä-
nään pidettiin suurjyrin tuom-
mikuun istumaton kuulusteltavak-
si hallituksen syytösten perusteel-
la että hän ollessaan syytettynä
puolesta todistajana että "tahall-
en ja kavalan väkran valan"
päästettiin vapaaksi \$2,000 taku-

Grand Trunk Yhtiön SOPI- MUSJUTTU KONGRESSIN KOMITEAN KASITTELA- VANA,

Grand Trunk rautatieyhtiö trus-
tuhduttuna New York, New Ha-
ven & Hartford rautatieyhtiön
kanssa, ei täytä sopimustaan
Uuden Englannin valtioiden
kanssa, rakentamalla Southern
New England ratana. Sen vuoksi
ehdotetaan että kongressi as-
taisi lain, joka kieltää Grand
Trunk yhtiön harjoittamassa li-
kettä Yhdysvalloissa.

Washington, D. C., jouluk. 11 p. —
Kunhutehu, jota on pidetty
O'Shangnessen ehdotuksen jäl-
josta, että kongressin toimesta
tutkittaisiin New York, New Ha-
ven & Hartford ja Grand Trunk
rautatieyhtiöiden välillä liike-
päästystä, josta väitettiin "seuran-
neen töiden keskeytyks Southern
New England rautatiella, päätytti
tutkimus. Puheenjohtaja Henry li-
moitti kun komitea lopetti kuulus-
telusta että raportti ei mahdolli-
sista valmista mutammin päivän.

Noin parikymmentä Uuden
Englannin valtioiden ja kaupun-
kien virkailijaa sekä kongressin
jäseniä tulti tänään, entisen li-
ksiksi, anouksessa, että tutkinto
pannaisiin toimeen. Kuulustelu
päätytti New Haven rautatie-
varapresidentti E. G. Buckland an-
tu tuomusmon, jossa hän lupasi et-
tä hänen yhtiönsä antaa mah-
dollisimman paljon apua sen ja
Grand Trunk yhtiön sekä South-
ern New England rautatie valti-
lta suhteitten tutkimusmon. Hän li-
ksä kuitenkin että koska kauppa-
neuvarkunn- ja kaufustakomitean
on jo valtuutettu tutkimaan New
Haven yhtiön onnistuskoikeutta
hoivayhtälänsä, niin hän ei
näe mitään hyötyä vielä erikoi-
sen komitean nimittämisestä, joi-
ka tarkastaisi samoja asioita.

E. H. Walker, Washingtonista,
joka oli saapunut komitean istun-
toon puheenjohtajaksi Henryn py-
ynnästä keskustelusemon Shermanin
anti-trustilain sovitamisesta tä-
hän aasiaan, huomautti, että jos
Grand Trunk yhtiö New Haven
yhtiön kanssa tekemässä sopimuk-
sen johdosta on hyötyä, Southern
New England rautatie rakentami-
sen, saatuaan ensin etuoleudet
valtiolta, niin kongressin olisi pa-
rasta laittaa laki, joka kieltäisi
Grand Trunk yhtiön, joka on en-
nadalainen korporatioon, harjoit-
tamasta liikettä Yhdysvalloissa en-
nenkun se on täyttynyt sopimuk-
seensa. Tämä esitys tulee otettavak-
si komitean raportissa huomioon.

EUROOPAN VANHIN HALLIT- SIJA KUOLLUT.

München, Baijeri, jouluk. 12 p. —
Saksan valtioliiton kuuluvan
Baijerin kuningaskunnan hallitsi-
ja, ruhtinas Luipold kuoli täällä
tänään 91 vuoden ikänsä. Hänen
terveytensä oli huono useita ku-
ukausia, mutta kuolema ei ollut o-
dotettu.

Luipold oli vanhin eurooppalai-
sen ruhtinas, ellen syytettynä suu-
siskun 12 p:nä, 1821. Hän oli y-
hdessä vaimonsa vanhempi kuin tä-
ällä-Unkarin keisari Frans-Josef,
joka on syntynyt elokuun 18 p:nä,
1830. Viimeäänä kuitenkin oli
ollut valtaistuimella jo 64 vuotta
tullen hallitsijaksi 18-vuotiaana.
Ruhtinas Luipold on ollut hallit-
sijana kesäkuun 10 p:nä 1886 al-
kaen.

Suoraanlain Luipoldin kuole-
man syy oli henkitorven katarri,
jota pahensi vanhuuden heikkous.
Hänen täytyi jo joku aika sitten

Tärkeä lakiehdotus esillä

Saskatchewan maakunnan lainsä-
ätäjänkansan käsittelyssä on la-
kiehdotus n. k. suorasta lainsä-
äntöä, kansan alioikeudesta
ja yleisäänestyksestä ja luv-
lun tuon ehdotuksen läpi-
sän lainsäätäjänkansassa.

Lakiehdotuksessa ei ole kansanpal-
velijain lakisäätösuunnitelmia.
— Aänestys-skandaali selo-
tetaan riittävästi lämmön valit-
essa.

Regina, Sask., jouluk. 10 p. —
Maakunnan lainsäätäjänkansan ei-
kustelussa on esillä suora lakie-
hdotus, joka palokuitaistais
pelastavien heidit. Kaksi työtin pe-
lastus hyppäimällä katoikkoon
lataa viereisen rakennuksen ka-
talle.

Edustusta lakiehdotuksesta ei
keskusteltu sen esillämisessä luke-
misessa. Tämä lakiehdot, suorasta
lainsäätäjänkansan istuntona
mitä tärkein ehdotus ja toivotaan
sen saavan lainsäätäjänkansan hy-
väksymisen.

Lakiehdotuksen useat tärkeät
kohdat ovat jätetty avoimiksi,
koko lainsäätäjänkansan päätettä-
viksi milloin lakiehdotus on tois-
essa lukemisessa. Mutta yleiset
periaatteet voi saada esille se-
tunneolla jätettyä ehdotuksesta.

Lakiehdotuksessa esitetään kan-
san alioikeuden lainsäätäjänkansan
jäsien vahvistamiseen yleis-
äänestyksen muodossa, mutta ei
mitään mainita kansanpalvelijain
lakisäätösuunnitelmista. Alioikeuden
periaatteena on että milloin
viesi äänestysjoukko jättää halli-
tukselle pyynnön, laatuksa lainsä-
äntämistä, se tulee esitettäväksi
si lainsäätäjänkansalle, jos se joutu-
uun tappiolla, äänestysjättä on an-
nettava laatuksa äänestysjättä ja
riittävin enemmistöön saatua se tu-
lee laiksi.

Lakiehdotuksesta myös määrit-
tiin kansan vahvistamiseksi
"lainsäätäjänkansan laatuksa la-
kikun Aikoon se sitten esitettiin
kanssa, hallitus tai itse lainsäätä-
jäkunta. Kansa voi yleisäänestyk-
sellä joko hyväksyä tai hyljätä lau-
dettu lait. Vaikka jokin lakiehdotus
on lainsäätäjänkansassa joutunut
tappiolla, voi sen viisi äänestä-
jajoukko saada uudelleen käsitteli-
täväksi.

Vaaliskandaali päivän kysymys.

Viime maanantaivaiken aikana
tapahtunut vaalikatoitus on ed-
dellen lainsäätäjänkansan vältti-
mättömänä pahana. Suurin osa ei-
sistä istuntonaakin kuuluttihin
valjeita tutkivan komitean rapo-
rteista keskusteltaessa.

Vastustuspuolel sinikäänäsi
vaatii että jos asioiden tahdotaan
saa selvytyä on ne jätettävä
oikeuslaitoksen tutkittavaksi ei-
kä lainsäätäjänkansan nimittämien
komitean tehtäväksi se kun voi ol-
la puolelleen.

lopettaa kaikki julkiset vierailut
ny, yleiset toimet, mutta viime
hetkenäsi hän on tahtoi vastaan-
ottaa Baijerin ministeriön jäseniä
ja persoonallisia tuttavain.

Saksen keisari kieläke suremaan.

Berlini, jouluk. 12 p. — Baijerin
Hallitsijan, ruhtinas Luipoldin
kuoleman johdosta keisari Vilje
on antanut määräyksen että sitä
tulee suora yleisesti kolme viikkoa
ja parlamentti on myöskin mää-
rittä alkamaan heti joulukuunasa
samasta "syystä".

TUNUT JOTUMASTA TUL- LEN UHRIKSI.

Chicago, jouluk. 12 p. — Yli sa-
tavisiikymmentä syytettä häidatus-
kin pelastavista kuolemansa tä-
nään kun viikkijoukkoisten tilira-
kennus pohjoisen viidennen ave-
nuen ja läntisen Lake kadun kul-
muksa syytti ta'en.

Työt olivat työskentelemässä
rakennuksen eri osissa kun töl-
lä pääsi irto ja täytti sen savulla.
Seurasi pakokauhun jonka val-
lissa tölit ryntäsivät oville ja ak-
kunoille päästäkseen pakenemaan.
Useat leisti pölytyivät ja pelas-
teltiin suurella valvalla.

Viisikymmentä työtöä, jotka
työskentelevät rakennuksen vi-
demällä lattialla ryömäksivät u-
skennusta ja olivat katoista
ruennusta myöten kummit pääsivät
kylpönsä viereisen rakennuk-
sen kattoon, josta palokuitaistais
pelastavien heidit. Kaksi työtin pe-
lastus hyppäimällä katoikkoon
lataa viereisen rakennuksen ka-
talle.

Pyssyhurtat saa- neet selkäänsä

Hackensackissa, New Jerseyssä o-
vat pyssyhurtat käyneet lakko-
loisten kimppuun, mutta saa-
neet pahasti selkäänsä.

Kaksi pyssyhurttaa on kuollut ja
tuksa haavoittunut, niistä kaksi
ei kuolevatkaan.

Haekensack, N. J., jouluk. 11 p. —
Useita suoria lokaaloesale E-
rien rautatietyöläisiäsi pilottuna
Paltsadin metsäin Hudson joen
rannalla, avasivat etien tuon Ed-
gewallerin hiihtokilola olevia skiäp-
peja suojelvia pyssyhurtta vi-
kkaan, jolloin kaksi rautatieen
pyssyhurtta kuoli ja tuksa haavot-
ti, niistä kaksi kuolevatvasti.
Taistelu alkoi, kun nelkein
polkukansetta on tavallista, pyssy-
hurtat, mutta joutuivat täällä ke-
ruksille, sillä usea lokaaloi-
nen oli asettanut suoria lokaaloi-
sittain pyssyhurtta vastaan.
Erien rautatieen superintendenti
Stone lausui valtion virasto-ke-
vikse kovernööreille sähköismonaan
pyytien paikalle lähetettäväksi
valtion sotavälikö, itse Stone lä-
idin tuskin pääsi katoikkoon
pakoon taloosaa.

Kahakassa kuoli pyssyhurttiin
päälikkö Andrew J. Gray. Eris
pyssyhurtta sai ruumiinsa kaks-
sikymmentä kolme kuula.

Lakko alkoi maantaina, jolloin
Erien rautatieen kontroleeraamas-
sa Sussephamassa kolmeastua vi-
kkaan laatuksa lakkasi työstä, vaati-
on viiden sentin palkankorotusta
tunnulta. Rautatien virkailijät kiel-
täisivät vaatimusta hyväksymästä.

Jo enemmin pyssyhurtat kävi-
ivät lokaalolaiten kimppuun, jol-
loin heisti yksi hevästi haavoittui.
Tässä johtunut katkermus käi su-
vesti vaikkaiti myöhempiin vä-
rien mellakkaan.

Edgewoodin majuri Clain otti
ellen illalla aseman käsiksi, jol-
loin noin puolen sadan suurista
poliisijoukosta. Hän kävi hiihtokil-
la ja ei varustautunut tarpeen
vaatissa (1) tappelumaunkin.
Metsäin tutkittui, mutta aseelli-
sa lokaaloissa ei sentään löytynyt.
Kun viranomaiset ovat tuntev-
n mutamaisia niistä miehistä,
jotka pyssyhurtta ampuivat, ovat
he alkaneet toimeenpanna etsimä-
si ulkomalaisten keskuudessa.
Apulais-sheriffi vartioi rautatie-
päästä ja hiihtokiljoja.

Antoi diplomaat- tisen päätöksen

Canadian Pacificin rautatiekom-
pagnian ja sen lokaaloisten vä-
listä selkausta täkivä sovinto-
laatuksaan on antanut hyvin
diplomaattisen päätöksen, johon
kai lokaaloista on alistuttava
kun he tuota sovintolaatukuntaa
niin hartaasti vaativat.

Ei vielä tiedetä josko kompagnia
hyväksyy lautakunnan päätök-
sen.

Ottawa, Ont., jouluk. 10 p. —
Eilen illalla päätettiin jätti työmi-
nisteriä päätöksensä työministerin
nimittämä sovintolaatukunta, jo-
ka tulki Canadian Brotherhood of
Railway Employees järjestön ja
Canadian Pacific rautatiekompan-
nian välistä riitaisuutta, mikä ai-
heutti lakon syntymisen ja joka
edelleen on olemassa.

Raportti, jonka ovat allekirjoi-
taneet tuomari McGillibon Bramp-
tonista, joka ja lautakunnan pu-
heenjohtajana ja J. A. McDonald.
Hallitusta esottaa lokaaloista, te-
kseen vaatimuksia ja suosittelee
"seksä kaikki ne hyväksyttäväksi".

Lautakunnan "Salomonin" p-
päätös on seuraava:

1—Lokaloista tulee asettaa
heidin etsimänsä asemilla
palkalla kuin he saivat lakkoon
työryöstä.

2—Lokaloista tulee saada
palkka lakkoajalta.

3—Miehiä, jotka otettiin sil-
lä syytä, että kuuluvat Canadian
Brotherhood of Railway Employ-
ees-järjestöön, on kohdeltava loka-
loissa ja smetettava samat oi-
keudet.

4—Palkankorotusta suositel-
laan, mutta on jätetty asennoim-
alla riitapöytäille tuleva suuden-
sa sovitettavaksi.

5—Tämän raportin koskee kaik-
kia miehiä, joiitten suhteen pyyn-
tö on tehty.

Lautakunta suosittelee että jul-
kisteta päivittäin ja sunnunta-
in mielle maksettava puoli-
sentti aikaa. Lautakunnan rapo-
rteissa myös on säädintä veljeslii-
ton jäsenille koskava miiten van-
hunta, avoimaksi jäänyttä ase-
maa, nimityksi j. n. v.

Työministerin nimittämä kom-
pagnien edustaja, kun kompagnia
kietäyksi edustajia asettamasta, J.
E. Duval, Montrealista ei kirjot-
tanut raportin alle.

Työministeri sanoo olevansa va-
kuutettu siitä että kompagnia tu-
lee hyväksymään sovintolaatukun-
nan enemmistön päätöksen. Kun-
tenkin hän "epäilee" että komp-
agnia vastustaa miehille makset-
tavaksi palkkaa lakkoajalta.

Canadian Brotherhood of Rail-
way Employees järjest. presidentti
A. R. Masher on osittain tyydy-
väinen sovintolaatukunnan päätök-
sen. Minä et voi sanoa että me
saamme kaikkia mitä toivomme,
mutta me sittenkin olemme tyydy-
tyttiä ja tulemme luonnollisesti
soittamaan mille kamalle emme
sitten asettui. Tämän vuoksi en
välttä sanoa missä kohden emme
ole aivan tyydyttyä. Minä luon-
nollisesti en voi sanoa mille kam-
alle kompagnia asettui, mutta
en voi auttaa uskomai, että se to-
siaasia, että tuomari McGillibonilla,
joka on istunut kymmenissä sel-
lailaisa lautakunnissa ja antanut
kymmeniä tyydyttäviä raporttia
ja on allekirjoittanut tämän ra-
portin, tulee olemaan suuri vaikutus
yleisöön. Ellei kompagnia hy-
väksy lautakunnan päätöstä loka-
lo tulee jatkumaan.

Maan rikkaudet lisääntyvät

Ontario mineraalituotanto on
kuudessa vuodessa lisääntynyt
97 prosenttia, mutta tuottajien
elintaso on lähes samassa suh-
teessa lakenut. — Missä vika?

Toronto, Ont., jouluk. 11 p. —
Kaivosistojen vuosiraportis-
ta vuodelle 1911 nähdään että
Ontario mineraalituotannossa on
tapahtunut siinänsäällinen ei-
distisy. Kokonaistuotannon arvo
on \$11,976,787 ja verrattuna en-
dellisen vuoden tuotantoon li-
täys tekee 67 prosenttia. Onta-
rio mineraalituotannon arvossa
vuodesta 1906 vuoteen 1911
on tapahtunut 97 prosentin lii-
säys.

Yleisesti otettuna hopea ja
rautatutuotanto ovat laajimmat
rautatutuotannossa, nikkel, kupari,
pärnämalmi ja kulta näyt-
tävät vähentyneitä. Nikkelin tuot-
anto on vähentynyt \$341,861.
Toiston tuotanto on laskenut
suhteellisesti pienemmässä kas-
vassa. Apulaiskaivosministeri
T. M. Gibson raportissaan sel-
littää mahdollisia tulevia lin-
joja. Kiinan rahasysteemin
uudistus ja tekein asettaminen
laillisiksi hopea dollariksi, o-
doletaan edullisesti vaikutta-
van hopeasysteemin.

Näin huomaavasti se tuotanto
edistyy, mutta miten on laita
tuottajien osuutta kassaan. Ai-
noastaan näikpalkkoja heille
vain ja otteen huomioon alati
kokoavaat elinkustannukset ja
lisääntyvä työttömyyden, hei-
din "suolis" laskee smassa suh-
telessa kun tuotanto edistyy. A-
siain tällä kantoalla ollessa tä-
syty olla jotakin perin vinoja ja
vajavaa. Mutta koska tämän
tuottajien enemmistö huomaa?

PANSSARILAIVA CENTURION UHRI.

Nyt ollaan jotenkin varmoja siitä,
että se laiva, jonka panssarila-
va Centurion upotti, oli italia-
lainen Duran-niminen laiva ja
ei sillä kaksikymmentä-viisi
miehiä.

Devenport, Engl., jouluk. 12 p. —
Se laiva, jonka tiistaina Eng-
lannin kanalaissa upotti panssarila-
va Centurion, oli, nyt saatujen
tietojen mukaan nimeltään Derna
ja oli sillä kaksikymmentä-viisi
miehiä. Laivan entinen nimi oli
Girgentie ja omisti sen eräs gene-
veiläinen.

VEJURI JA KAKSI VAUNUA SUJUTUN RADALTA.

North Bay, Ont., jouluk. 11 p. —
Iltänpäin meneviä matkusta-
jajouua Canadian Pacific rautati-
ella kohtasi onnettomuus vähän
matkaa läntempään Chapelesta,
tämä aamu. Veturii, utisauks-
kasta kuljettava vaunu sekä ru-
kailuvaunut suistuivat pois radal-
ta.

Ketäin ei loukkaantunut, mutta
junen kulku keskeytyi useiksi
tunteiksi.

VIISI KUOLUT JA SEITSE- MÄN LOUKKAANTUNUT JUNARIKOSSA.

Cumbebold, Md., jouluk. 12 p. —
Viisi henkilöä ilmoitetaan kuol-
leen ja seitsemän loukkaantuneen
tämän aamuina Baltimore ja Ohio
rautatietä Sand Path ja Hinduna-
nen välillä tapahtuneessa junari-
kossa. Rautajouua ajoi matkustaja-
junan päälle.

UUSI TYÖVÄEN LEHTI ALBER- TASSA.

Albertan unionistit ovat itselleen
perustaneet oman äänenkan-
nustajan ja antancot sillä ni-
meksi "Alberta Federationist".

Calgary, Alta., jouluk. 11 p. —
Maakunnan työväen järjestöillä
on uusi äänenkannattaja. Sitä kut-
sutaan Alberta Federationiksi ja
sen ensi numero ilmestyi perjanta-
na. Lehti ilmestyy perjantaisin
ja on se koko maakunnan unioni-
sten äänitorvi.

Maan rikkaudet lisääntyvät

Toronto, Ont., jouluk. 11 p. —
Lämmittäjä Ridpath, Lindsaysta,
sai surmansa kun kaksi tavara-
jouua törmäsi yhteen lähellä Van-
bushien asemaa, Grand Trunk
rautatieen Midland divisioonalla,
tänään. Toimen tavaramuista sei-
soi kun toinen syöksyi siihen.
Lämmittäjä Herb Elliot, Belle-
villessä, paho pahasti; hänen toi-
tumuksensa on epävarmaa.
Lämmittäjä Stanley Weather-
up, Lindsaysta, myöskin loukkaun-
tui vaarallisesti.

Suuri kilpailu

Joe haluuvo päästä osalliseksi meidän suureen kilpailuun, jos-
sa palkintoa, jostaan arvokas vierashuonekalustus. Jokaisesta \$1.00
tai suuremmasta ostosta annamme teille yhden ostos mukaisen Ju-
pungin, josta toisen saatte panna meidän liikkeessämme olevaan
turmaan, joka avataan 15 p. t. k.

Maan rikkaudet lisääntyvät

Ontario mineraalituotanto on
kuudessa vuodessa lisääntynyt
97 prosenttia, mutta tuottajien
elintaso on lähes samassa suh-
teessa lakenut. — Missä vika?

Toronto, Ont., jouluk. 11 p. —
Kaivosistojen vuosiraportis-
ta vuodelle 1911 nähdään että
Ontario mineraalituotannossa on
tapahtunut siinänsäällinen ei-
distisy. Kokonaistuotannon arvo
on \$11,976,787 ja verrattuna en-
dellisen vuoden tuotantoon li-
täys tekee 67 prosenttia. Onta-
rio mineraalituotannon arvossa
vuodesta 1906 vuoteen 1911
on tapahtunut 97 prosentin lii-
säys.

Yleisesti otettuna hopea ja
rautatutuotanto ovat laajimmat
rautatutuotannossa, nikkel, kupari,
pärnämalmi ja kulta näyt-
tävät vähentyneitä. Nikkelin tuot-
anto on vähentynyt \$341,861.
Toiston tuotanto on laskenut
suhteellisesti pienemmässä kas-
vassa. Apulaiskaivosministeri
T. M. Gibson raportissaan sel-
littää mahdollisia tulevia lin-
joja. Kiinan rahasysteemin
uudistus ja tekein asettaminen
laillisiksi hopea dollariksi, o-
doleataan edullisesti vaikutta-
van hopeasysteemin.

Näin huomaavasti se tuotanto
edistyy, mutta miten on laita
tuottajien osuutta kassaan. Ai-
noastaan näikpalkkoja heille
vain ja otteen huomioon alati
kokoavaat elinkustannukset ja
lisääntyvä työttömyyden, hei-
din "suolis" laskee smassa suh-
telessa kun tuotanto edistyy. A-
siain tällä kantoalla ollessa tä-
syty olla jotakin perin vinoja ja
vajavaa. Mutta koska tämän
tuottajien enemmistö huomaa?

PANSSARILAIVA CENTURION UHRI.

Nyt ollaan jotenkin varmoja siitä,
että se laiva, jonka panssarila-
va Centurion upotti, oli italia-
lainen Duran-niminen laiva ja
ei sillä kaksikymmentä-viisi
miehiä.

Devenport, Engl., jouluk. 12 p. —
Se laiva, jonka tiistaina Eng-
lannin kanalaissa upotti panssarila-
va Centurion, oli, nyt saatujen
tietojen mukaan nimeltään Derna
ja oli sillä kaksikymmentä-viisi
miehiä. Laivan entinen nimi oli
Girgentie ja omisti sen eräs gene-
veiläinen.

VEJURI JA KAKSI VAUNUA SUJUTUN RADALTA.

North Bay, Ont., jouluk. 11 p. —
Iltänpäin meneviä matkusta-
jajouua Canadian Pacific rautati-
ella kohtasi onnettomuus vähän
matkaa läntempään Chapelesta,
tämä aamu. Veturii, utisauks-
kasta kuljettava vaunu sekä ru-
kailuvaunut suistuivat pois radal-
ta.

Ketäin ei loukkaantunut, mutta
junen kulku keskeytyi useiksi
tunteiksi.

VIISI KUOLUT JA SEITSE- MÄN LOUKKAANTUNUT JUNARIKOSSA.

Cumbebold, Md., jouluk. 12 p. —
Viisi henkilöä ilmoitetaan kuol-
leen ja seitsemän loukkaantuneen
tämän aamuina Baltimore ja Ohio
rautatietä Sand Path ja Hinduna-
nen välillä tapahtuneessa junari-
kossa. Rautajouua ajoi matkustaja-
junan päälle.

UUSI TYÖVÄEN LEHTI ALBER- TASSA.

Albertan unionistit ovat itselleen
perustaneet oman äänenkan-
nustajan ja antancot sillä ni-
meksi "Alberta

Ilmoitusmaksu: 12 sentti per rivi, per viikkoa 50 sentti. Suur- ja erikoisilmoitukset maksetaan erikseen. Ilmoituskassa otetaan huomioon myös kassan tilin. Ilmoituskassa otetaan huomioon myös kassan tilin. Ilmoituskassa otetaan huomioon myös kassan tilin.

Ilmoitusmaksu: 12 sentti per rivi, per viikkoa 50 sentti. Suur- ja erikoisilmoitukset maksetaan erikseen. Ilmoituskassa otetaan huomioon myös kassan tilin. Ilmoituskassa otetaan huomioon myös kassan tilin.

TYÖKASSA (The Workpeople)
The only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday. The Finnish Publishing Co., Limited, 316 Bay Street, Toronto, Ont., Canada.

Editorial and Business Offices: 316 Bay Street, Toronto, Ont., Canada. Office: 402 North York, Ontario.

Advertising rates: 25 cents for column inch, considerable reduction on monthly and yearly advertisements. News-advertisements 10 cents a line. Special advertisements on front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal privileges on the 20th day of April 1912.

JOULUKORTTI ASIAMIEHILLE.

Odotettamattoman suuren määrän tähden vähennämme meidän joulukorttivaramme joka päivä. Olemme jo aikasemmin ilmoittaneet joitakin lajeja loppuneeksi. Nyt luettelleme taas kaikki ne numerot, jotka tähtien mennessä ovat loppuun myyty: 10, 12, 17, 20, 23, 27, 28, 37, 39, 47, 50 ja 59.

Näitä kortteja emme voi enää valmistaa.

C. S. S. JÄRJESTYKSEN LUENNOITSIJA.

J. R. Tossavainen luennot keskeytetään toistaiseksi hänen sairautensa tähden. Psykiatrisen osaston ottamaan hännä hoivaan. Luennot aletaan uudelleen heti kuin Tossavainen tulee terveeksi.

T. p. komitean puolesta.

V. Säiliä.

SOSIALISTIT YHDYSVALTAIN LAINLAATTAJAKUNNASSA.

Sosialistipuolue on edustanut Yhdysvaltain valtioiden lainlaajitajakunnissa ja senaateissa seuraavasti:

	Laink.	Sen.
Wisconsin	6	1
Nevada	5	1
Illinois	5	
Washington	2	
Oregon	2	
California	2	
Massachusetts	1	
Minnesota	1	
Kansas	1	1

Yhteensä 25 4

Sosialistipuolueen asettamia kunnallisvirkaehtoja suostunut olevan nykyään lähes kaksikolmasosa.

ENGLANNIN PARLAMENTI IVAAVAT CANADAN TYÖLÄISIÄ SAAMATTOMUDELLE.

Kun pääministeri Asquith ilmoitti Englannin parlamentille Canadian jolomielisellä lahjasta, niin sosialistisista ja Keir Hardie kysyi pääministeriltä että josko hän voisi tiedustella missä määrin Canadian työväenjärjestöt ovat yhtämielisiä Bordenin tarjouksen kanssa.

Kysymys aiheutti erimielisyyshuutoja. Ministeri Asquith vastasi, että kysymys kuuluu Kananadan Canadian parlamentille.

Asquith tahtoi tällä sanoa että kysymysyksi me menestyksellisesti vastustaa tällä puolesta ainoastaan Canadian parlamentin.

Yhteistä vihollista vastaan taistelemaan.

PARTIOPOIKALIIKKEEN "ISA."

On olemassa kahdenlaisia partioipoikalikkeitä. Yksi on tunnettu nimellä "Baden Powell Scout Boys", ja se on sovelloinlainen järjestö. Toinen tunnetaan nimellä "The World Scouts", jonka jo järjestänyt englantilainen Francis Vane. World Scoutsin tarkoituksena on rauhan edistämistä ja on se perustettu Baden-Powellin militaristisen poikajärjestön vastustamiseksi. Viimeinmainitun poikajärjestön tiedetään Canadassakin sangen vähän, mutta Baden-Powellin järjestös on sen sijaan ollut tunnettuja ympäri Canadian, mitä kun on levittänyt nuorten miesten kristillisten ystäjien, kirkkojen, sunnuntai koulujen ja sanomalehtien voimilla.

Mikä on miehiensä tuo militaristinen partioipoikajärjestö keksijä ja sen ylin komentoaja? Kas tässä hänen täysi titlinsä: "Kenraalimajuri, Sire, Robert Stevenson - Smith-Baden-Powell, Mafekingin suuren taistelun sankari buroisidan aikojen, tämä herra kuuluu Englannin Yhdistyneeseen ja on Venäjän värisen Isarlin "sydämiäinen ystävä." Hän on ollut ihmisluurastaja ja nautti suurta kunnian luurastustaan rauhallaista buureja silloin kun Englanti hausti Transvaalin tinautitkailta kaivoksia.

Kaksi vuotta sitte hän matkusi itä Venäjälle ja kehotti isänsä perustamaan kolmelle ja puolelle miljoonalle kahdenkymmentä ja viidentoista vuoden välillä olevalle pojalle sotilasarjoja, jotka on armeijan upseerien johdon ja otuksen alaisena.

Kaikkien kapitalististen maiden ammattilaurastajat ovat antaneet tunnustuksensa Baden-Powellin poikajärjestölle, sillä onhan tämä uusi murhamiesten haakimiskunta kapitalistille yhteiskunnalle tavallisuutta edullinen. Tällä tavalla hankkii "isännän ja valtiutensa puolesta" tie halvaksi ja, mikä hyödyllisintä kapitalistille yhteiskunnan tuurastarkoituksella, poijista tuot anteilleitään murhaajia heidät kun vedetään ammattilaurastajien ilmapuuriin niin aikaseen ettei heille ole ehtinyt mitään siveellisiä mieltä tulla muodostua.

Vancouver-saaren lakasta on monessa suhteessa oppimista työläisille.

"Lukkoasema Cumberlanissa on kehittynyt niin vakavalle asteelle, että yleinen syyttäjä Bowser, turvatuksen tehokassti rauhan säilymisen, on antanut sadalle valitulle maanukunnan poliisille määräyksen mennä Cumberlanin ja toimia siellä ylikonstaapeli Stephenonin määräyksen mukaan. Heidän on otettava "yleisen rauhan suojeleminen" pois kaupungin virkailijain käsistä siihen asti kun olot palaavat normaalihoon. Odotetaan että ensimmäinen asukaturvatuksen kaupungin asukkaat lailluomassa vastaan, on kaikkien väkijoukkojen myrkylläköiden sulkeminen siihen asti kun ei enään ole mitään vaaraa rauhan rikkoutumisen ta.

uun suoranaista yllykseen ja hallinnon alla, jolavastoin kaupungin virkailijat johtavat asioita kaupungissa, joissa monenmatt sekä lakollaiset että lakkorikurit asuvat.

"Taatakseen yhtäläisyyttä hallinnossa kriittilisen ajonjak sen ajalla, on yleinen syyttäjä katsonut viisaaksi antaa lain ja järjestyksen valvonnan kokonaan maanukunnan virkailijain käsiin suostuessa kaupungissa ja on lähettänyt sinne T. B. Shochbothamin maanukunnan puolesta syyttämään lairinkkoja."

Edelläoleilla British Columbian sanomalehdissä launaita taotteita käy selville, että milloin maanukunnan virkailijat ha tuavati, he voivat ryhtyä keksiä tunkeutua kaupunkien virkailijain tehtäviin, jos vain virkailijat maanukunnan laeista tietämättöminä tai sitten tietäen lahteassaan avustaa kaivostonemistajien ja maanukattalutisten yhteistä työläisten nurtemis-yritystä, ilman vastulausta veläytyä syrjään. Maanukunnan hallitulla ei ole aikasta panna poliisia järjestettyihin kaupunkilaisille, ellet todellista laittomuutta harjoiteta. Cumberlanissa ei ole kukaankaan mitään sellaista tapahtumaa ja niinuodoin tuo teko on laiton. Opetus tässä on se että työläisten olisi valittava omia miehiä, jotka eivät olisi vain notkeasekkaisia ja valmiita taipumaan silloin kun on kyssäsi porvarien etujen ajamien. Työläisten olisi valittava omia miehiä kunnallishallintoihin ettei niillä laaku sattuessa olisi sellaista kiireltä suojelamaan ensiksi omaisuutta, mutta että tekisivät ihmislämmän turvaamisen ensimmäiseksi tehtäväkseen.

Marxilaisuuden perusajatuksia.

6. Yksipuolista käsitystä historiallisesta materialismista.

10 vuotta takaperin julkaistu tunnettu ranskalainen oppinut A. Espinasse (sivunneen) nykyisten sosialisten suuri vihaisuus erään, ainakin tarkoitettuun hyvin mieltäkiinnittävään "yhteiskunnallisen tutkimuksen": "Les origines de la technologie". (Teknologian alkuperä). Lähtien siitä puhtaasti materialistisesta perusajuksesta, että ihmiskunnan historissa aina käyntäntö on ollut ennen teoriaa, tutki hän siinä tekniikan vaikutusta ideologian antarekteen kehitykseen, s. o. oikeutuksen uskonnon ja filosofian kehitykseen muinais-Kreikan. Espinasse tulee siihen tulokseen, että muinaiskreikkalaisten maailmankatsomuksen kunakin kehityskautena määräisi heidän tuotantovoimien tila. Todellakin hyvin mieltäkiinnittävä ja tärkeä tulos. Mutta ken ymmärtää käyttämällä materialistisia historiallisten ilmiöitten selityksen, hänen täytyi tulla tutkielmaa luopuessaan pitäen ranskalaisen oppineen katsonnasta yksipuolisuudesta. Ja tämä siitä yksinkertaisesta syyistä, kun Espinasse muut "tekijät", jotka vaikuttavat ideologian, ante maailman kehitykseen, on melkein tyhjiä näitä jättänyt huomioonottamatta. Niinpä jää hänellä esim. luokkakataistelu, tykkäänän haavoittamatta, vaikka tällä "tekijällä" on ideologian kehityk-

sime alkumuutoksen psykologian sielluissien tason riippuvaisuuden hänen taloudellisesti toiminnaansa. Yhteiskunnassa, joka on laajautunut luokkiin, ilmautuu sitavastoin lämin toiminnan vaikutus harvemminkin. Ja tämä on helposti käsiteltävää. Kun esim. Australiassa akusukasvainnolla tanssi on juuren kokoamisilmiönä tanssin usintaa, niin ei kai juuri voida otaksua, että joka ranskalainen maailmanmaisten kun nista tansseista kuvallisi jotakin tuotantollista toimintaa. Viimeinmainitut naiset eivät välttämättä puoleksi nautsivat tuotantotyössä, vaan yksinomaan "lemmen ihannassa, tieteessä".

Ymmärtääkseen Australiala alkusukun tanssia, riittää kun tietää, mikä merkitys on naisten toimittamilla juurien keräyksellä tähän heimon elämässä. Mutta käsiteltäessä muennetta, erästä tanssijasta, ei enää riittä Ranskan talouden tunteminen 18 vuosisadalla. Tässä olemme tekemisissä tanssien kanssa, jossa ilmautuu tuotantotoimien luokkien psykologia. Tämän luotuen psykologia selittää suureksi osaksi tuon n. s. säädylisen yhteiskunnan "tajoja ja kollektivismuoteja". Siis vain seuran, että taloudellisen tekijä tässä myöntää viitta tilan psykologiseksi. Mutta ilköön unohtelakaa, että tuotantomaailma luokk itse ovat yhteiskunnan taloudellisen kehityksen tiote. Taloudellista tekijää "on kuitenkin siis lähteväse merkitys, silloinkin kun siellä on psykologinen tekijä. Se ilmutuu silloin juuri siinä, että se määrää miitten tekijän mahdollisuudet ja vaikutuksen rajat.

Tässä esimerkiksi eräällä toisella alalla. "Kansoittekkijällä", kuten ranskalainen Kotslausen, on epäilemättä suuri merkitys yhteiskunnallisen kehityksen nähdn. Mutta Marx on kuitenkin täysin oikeassa, kun hän sanoo, että väestönlisäntymisen abstraktiset lait pitävät paikkansa vain eläin ja kasvimailmässä. Riippuvuus yhteiskunnassa ilmennä väestön lisääntymisen ja vähenemisen sen haluissa, joita yhteiskunnan taloudellinen rakenne määrää. Ei nukaan väestönlisäntymisen abstraktinen laki voi selittää sitä tosiasiaa, miksi nykyisen Ranskan väestö vähenee. Siksi erchityt ne kansantoukka ja yhteiskunnalliset tekijät, jotka väestönlisäntymisessä näkevät yhteiskunnallisen kehityksen perusyy.

Silloinkin kun ylempi luokka ottaa johtajana osaa tuotantoprosessin, katselee se kuitenkin alempia yhteiskunnalluokkia verhoamattomalla halveksimisella. Ja sekin kuvautuu kumminkin luokan ideologiasa. Keskiäiskäiset ranskalaiset lairinat - ja eritään Les Chamousses de gastes, kerjäläisten laulu - kuvataan sen ajan talonpoikia mitä vastemmilleilleen tällä tavalla:

"Talonpojat ovat ra'an muotoisia, niin ra'an, että sellaista ole kukaan nähnyt; kukin 15 jalkaa pitkä, muutamat kuin tähtiläisiä, mutta hyvin monella vastemmienleinen kiistopista ja niillä on kyssä edessä ja takana."

Talonpojat katselevat asiansa tietyillä toilla silmällä ja suuttuneina herrojen yksimielisyydestä kysyvät: "Kun Aadam synti ja Eva kehräsi, kukas oli kyllin antelmiksi?". Lyhyesti kumpikin näistä yhteiskunta-

vaikutus. Muuten yrittää tulla huan ymmärrä sen antaenmaama. Jos tahtoisi antaa Davidin laidelatukunnan syntymisen Ranskan 18 vuosisadan maataloustieteessä välittömästi taloudellisen selitys, niin ei juuri voisi löytyä suurettavampaa ja ikävämpää maatumontaa. Mutta jos tää koulukuntaa pidetään luokkakataisteluun kuvauksena suuren vallankumouksen aattona, niin käyväit he si ymmärtäviksi sellaiselkin Davida taiten ominaisuudet, jotka näennäisesti ovat etäällä yhteiskunnallisesta taloudesta, ja joita ei tämän kanssa mutten mitenkään voi asettaa "aisteyteen."

Sama on sanottava myös ideologian antarekteen historiatissa muinaiskreikkalaisilla. Se oli luokkakataistelu mitä voimakkaamman vaikutuksen o laisena. Mutta juuri tää voimakkaita on Espinalle mieltäkiinnittäväse kuvaelmassaan painostanut hyvin vähän ja sen takia on hänen lopputulokseensa tulleet yksipuoliseksi. Sellaisia esimerkkejä on nykyään melkoinen joukko. Kaikki julistavat, että Marxin materialismin on voimut hedelmöittänyt monen uudenlaisen erikoisalan tutkijain työtä; siinä vain on heillä opettanut käsittämään luomieläin muuhinkin "tekijöihin", ei ainoastaan tekniillisiin ja taloudellisiin. Se kajahtaa paradoksilla. Todistamattomalla väitteellä, mutta on kiistämättä, että materialistinen historiatkäsitys tulee paljon helpommin toimien näitten vaikeuksien kera kuin idealistinen. Ja että niin on, siä todistaa jo se, että tiedeellinen ajatus historiatutkimuksen alalla on liikuttanut valitusnapiasta alkaen ilmiöitten materialistisen selityksen suuntaan, jopa tähän luurasti pyrkimättä. N.

7. Persoonallisuuden merkitys.

Mitä tulee jonkun filosofin persoonallisuuteen suomein kun kukaan muuhun ihmiseen, joka on toiminnastaan jättänyt jälkeensä maailmahistoriaan - niin erchedyttävät "ne, jotka tulevat, ettei Marxin ja Engelin teoriolla ole heille mitään tilaa. Tiä "persoonallisuudelle" löytyy kyllä ja juuri historialliselle materialismille oli mahdolliasta valttia tuo "persoonallisuuden" ja taloudellisesti välittämättömän tapauksen luvaton toisuus sekoittaminen. Joka ne kaksi sekoittaa asettaa toistensa asemaan, hän todistaa, että hän on materialistista historiatkäsitystä ymmärtänyt hyvin vähän. Historiallisen materialismin käsitys on juuri siinä että ihmiset tekevät historiaa. Mutta jos niin on, niin luonnollisesti sitä tekevät suuretkin ihmiset. On vain kysymys, mikä määrää näitten miesten tekoja. Engels huomauttaa siitä kirjjeessään: "Etä siä syntyy tähäinen henkilö, ja juuri tämä tähän määrättyyn aikaan, tässä viississä maassa, on luonnollisesti puhdas sattuma. Mutta jos pyhimme tähän pois, niin on kysymys korvauksesta, ja tämä korvaus löytyy, mutta hän ilmautuu ajan kulussa. Etä Napoleon, juuri tämä kreikkalainen oli sotilaskomentori, jonka onnan satoa kulta kuhoutuut Ranskan tasavalta teki tarpeelliseksi, se oli sattuma; mutta että Napoleonin puuteutta joka toi hen olisi tähtäntä hänen tilansa, se on todistettu sen kautta, että joka Kerta on löytynyt

puhastat abstraktista ideologiaa, aistellisuutta, sitä useammin havaitaan, että sen kehityksessä ilmaantuu satunnaisia, eikä enemmän siikin sokin juoksevat sen käyräviivat. Mutta jos ne merkitsevät käyräviivojen keskimääräisaksella, niin huomautaan, että mitä pitempi on tarkastustava aika, ja mitä suurempi tutkimusalue, niin nämä taloudellisen kehityksen viivat juoksevat sitä enemmän yhtäläisiksi."

Jollakin henkisen yhteiskunnan kehityksen alalla työntelevän ihmisen "persoonallisuus" kuuluu satunnaisuksi, joka ei välttämättä voi estää henkisen kehityksen "keskimääräisviivojen" juoksemista taloudellisen kanssa yhden suuntaisesti.

On myös tarpeellista sanoa, että emme mitenkään kykene täydellisesti paljastamaan syytyhtäisiä viissien filosofien katoismuksen ja aikakauden taloudellisen suhteiden välillä. Mutta kutsupin on vielä tähän suuntaan aladettu tutkimusala. Jos ensin voimme antaa vastauksen kaikkiin tai ainakin useampiin sellaisiin kysymyksin, niin ajaisimme työssämme lopassa tää melkein loppu. Ratkaiseva siinä ei ole se soikka, ettemme vielä voimme luokitella kaikkia vaikutuksia tällä alalla. - tutkimustapaa, jolla "sen völdi", ei löydy, eikä voikaan löytyä - vaan se toteistuu, että materialistinen historiatkäsitys tulee paljon helpommin toimien näitten vaikeuksien kera kuin idealistinen. Ja että niin on, siä todistaa jo se, että tiedeellinen ajatus historiatutkimuksen alalla on liikuttanut valitusnapiasta alkaen ilmiöitten materialistisen selityksen suuntaan, jopa tähän luurasti pyrkimättä. N.

Käynti tähän päivään asti, luomieläin sitä korkeasta vähistä, jota sama materialismi, herättä jokaisessa porvari-ideologissa.

Kolmantena esimerkkinä siitä, miten välittämättömiä ovat tulleet yritykset materialistisesti selittää kaikki ihmisen elämän sivistyksen puolet, voi olla Fr. Fenerherdin kirja: "Die Entstehung der Stile aus der politischen Ökonomie". Fr. Fenerherd sanoo: "Aina valitsevan tuotantotavan ja sen m.

muutoksen syy on tuotantotavatuksen muutoksen määrättyihin suuntiin ja luopu toistusta pois. Siksi tarvitsa kukin tyyl (tieteessä) olemassaolossuusia ihmisiä, jotka edellyttävät aivan määrätyn valtiomuodon alaisia, jotka harjoittavat tuotantoa varsina määrätyn tuotantotavan mukaan ja ovat aivan määrättyjen aatteiden vallassa. Jos nämä syyt ovat vaikuttamassa, silloin tuotantotavan ihmiset asianomaan tyylin suunalla luonnovvattamattomyydellä ja poikkeuksellisesti, kuin on näitten syitten vaikutus, kyllä liina valkautuu, bromihomea, mustuu ja pilvitausta luopu virloistamisen saatekkaaren, niin pian kuin aurinko synä saapi aikaan missä nuo vaikutukset."

Se osuu paikalle ja onpa hyvin mieltäkiinnittävä, että tämän tunteutuu eräs tieteellisyötsijä. Mutta kun Fenerherd siirtyi selittämään erilaista muinaiskreikkalaisia laidelatuja, joutu hän suursi yksipuolisuuteen. Ennen tädä, onkoistemmin ilmentynyt toinen osi hänen teosiaan, että se mieltämme kiinnihäissään, koska meillä le jo edelläkin on selvin, et-

uun työläisten keskusvirasto "Union General de los Trabajadores", joka sijaitsee Madridin kansantalossa, johdettavaksi. Täten osoittautuvat he ymmärtäväis sen merkityksen, mitä työläisten yhteinen taistelu tietää. Suur joukko tunnettuja yliopiston professoreja ovat lähettäneet uuden liiton johtokunnalle onnittekirjeitä. Koko työväestö suuntaamassaan kirjelmassaan, pyytää opettajajärjestystä kättä tuella tukea taistelussaan 820 nimipäikkään saavuttamiseksi ja täydeltävään koulunsaajan saavuttamiseksi, jotta koko väestön lapset saisivat luku- ja kirjoitusopetusta.

UHKAAVA TYÖRIITA SAKSAN PUUTTEOLLISUUDESSA.

Ensi vuoden helmikuussa alkaa vast Saksan puuteollisuutta laajat työriitat. Saksan puutuntuantajan liitto on näet sanonut, että kaikki ensi helmikuussa päättyvät tariffisopimukset. Kun sitaipai samoin alkoihin päättyvät työriitat ja rakennustyöläisten sopimukset ja työnantajat ilmeisesti aikovat synnyttää suuren vaimonniitely, niin on Saksassa ensi keuhkavälillä odotettavissa varsin laajalle ulottuvia työriitoja.

Nyt irtisnetut tariffisopimukset koskevat 56 Saksan suurkaupunkia, joiden joukko kuuluu myyksiin Saar-Berlin. Näissä kaupungeissa työskentelee kaikkiaan noin 50,000 tariffisopimukseen alaisia työläisiä, joista ylsin Berlinissä oli 20,000. Puuteollisuuden alalla ei ole Saksassa vielä milloinkaan ollut niin laajaa työriitaa, kuin näisi tulee mahdollinen otelu on muodostua. Miten se on päättyvä, on vielä täällä hetteillä aivan mahdoton enustaa.

MITÄ YLEISEUROOPPALAISEN SOTA TULISI MAKSA-MAAN PÄIVÄSSÄ.

Ranskalainen kirjailija Charles Richey on entisten sotien perusteella tehnyt tutkimuksia, joiden mukaan sota maksaisi päivässä. Eurooppalaiset suoraan määräävät sotajoukkoja kollekoile. Saksa 3,600,000 miestä, Englanti 1,500,000 miestä, Italia 2,800,000 miestä, Venäjä 7,900,000 ja Romania 300,000 miestä, joten kaikki kaikkiaan 21,200,000 miestä olisi aseissa.

Päiväkkäistä annuksista nousi seuraavaksi määrä:

	Yhteensä
Itävalta-Unkari	5,000,000
Saksa	3,600,000
Englanti	1,500,000
Italia	2,800,000
Venäjä	7,900,000
Romania	300,000
Kokonaismäärä	21,200,000
Yhteensä	21,200,000

Siis kulsu päivittäin sotaan menoin 274 miljoonaa. Sitäpatsi on vielä huomioonotettava, että yleissodan puhjesta kaikki tavara Euroopassa kallistuu.

huomautti Melissaa, joka ei saamane me-
nalla kulkemaan.
Käiksesiksi ja kurt-
lä rikki revityik-
mävittäisi Innoos-

kanen luvun koka myrskyssä päivity ja erityisesti lokak. 2, 10, 12 ja 17 päivä jättivät monelle pörssikeittelijälle sängen ikään muiston jälkeensä. Kursorit laskevat luonnasta ja luoton nojalla keinoiteltavat henkilöt joutuvat säällistä "mestatuksi", s. o. pankit pakkoitivat heidät myymään luottoa ostamansa arvopaperit näiden halpoihin kursoriin, koska he eivät voineet asettaa mitään väkentoa mahdollisen kursorin vääjälän alennuksen varalta. Noodelle heistä maksoi se maat ja maunat. Muutamant pankkiirit olivat pakkoitett tekemään vararik konnasta syystä.

Ne keinoiteltia, jotka lokakuun kursorin alennuksen aikana ostivat osakkeita, ovat esim. Sakassa voittaneet astetta miljoonia, sillä nyt ovat kursorit taas korkeat, vaikka paperistaan hiukan taallaistat alempia. Pörsän asema on nykyään vakava. Toissaviikolla erittäin polttavasti käynnin sodanvaraan ei saanut kursorissa sanottavasti laskeutua.

Kun yksin pörssikeinoittelut otetaan huomioon, ei sodan vahingollisista vaikutuksista voi lainkaan puhua: rahat vain ovat toisilta kapitalisteilta siirtyneet toisten kapitalistien käsiin. Sitävastoin lie neen vammaa, että Turkin valtakunnan valtiollinen perikato tuo mukanaan myöskin sen taloudellisen heikkouden. Sinne rahojansa sijoittaneet suurpankit kokevat tosin hysytyksiä ja rauhintoa. Ne antavat tarpeellista rahoa sanoilleen ostamalle kaikki kauppaan joutuvat Turkin paperit näiden kursorissa emallaan. Siten he tosin panevat vaaralle alttiiksi oman rahansa, mutta siten pyrkivät turkin paperit myös niin ihmetellytään korkealla. Esim. Turkin 1908 vuoden laina on laskenut vain noin 5 pros.ollen nyt noin 75 jokaisella sadalla. Rantatöiseköt ovat laskeneet vain 1 prosentin. Tämä merkitsee sitä, että kun lopullinen tilitys tulee, kun pankit eivät enää kykene ostamaan paperistaan, saavat Turkin velkoja takaisin rahoihinsa — ei mitään!

Balkanin liittoutuneiden arvopaperit tosin liikkuvat osaan alusta, mutta nyt ne ovat vielä pörssikeinoittelijain, kuin ennen sotaa, Sillä luolamaita ovat nämäkin sijoittaneet rahasiolunsa näiden luottojen liikkumissuunnalla. Serbiassa Belgissa hankkimista 6 miljoonan mk:n lainasta esitettiin se maksaa oikean koronkorokuitu, 9 prosenttia. Sillä luolamaita olivat näiden liitteiden velkojat, että voitollinen sota tulee vahvistamaan niiden maksukykyä. Kuten sodan alkupuolella selostimme, voivat ainakin Bulgaria ja Serbia selviytyä sodasta jonkun aikaa — koska oivat puhtaita maanviljelysmaita — ilman että tulot taloudellisen elämä joutuu perin pohjin rappiolle. Talonpoika ei tarvitse peliä, että velkojansa heiltä kaikin katekaisevat; velkojat kyllä myöntävät maksujensa pitennystä. Tosin liikkeimet, joiden liikkeet tietyt joutuvat sodan vioksi laamaan, tuskin tosin pitenevyyden jälkeen joutuvat selviytyä.

Mutta talonpojat, jotka hankkivat ammattilais elintarpeita, pyrkivät hinnan tavarastan. Mitä niiden Balkanin maiden köyhälistä, joka ei voi vouta myydä kuin tyviomansa eikä siirtäkään huolia, joutuu kärsimään — se ei tietystiikään liiolela Euroopan kapitalisteille. Pääasia on, että maat kykene maksamaan velkansa.

Balkanin sodan merkityksellisin seurauks Euroopalle on luoton

lakonon nouseminen. — Toisista puolen pakottivat hallitukset keskuspankkeja pitämään mahdollisimman varalta hallussaan mahdollisimman paljon pulhusta rahaa, toiselta puolelta valtiot rahanpuutteen se sika, että rahaa omistaneet ovat lainoja ja luottoa myymättänsä varovaisempia kuin koskaan ennen. Eivät tahdo siirtää pankkeihin rahojaan. Tämä selkeä pelottelu pankkeja ja jälkeheviä, joilla on luottoa keskuspankeissa, käyttämättä siinä hyväseen äärimmäisen asti. Sitä estämään pannaan korkeat lainakorot.

Mutta nämä taimat valtiot hallitsesti liikkeittien toimintaan: tavaran vaihtoa pienenne, jos se taas olisi lyhytaltainen ihmön, niin ei kaikki hyvin. Mutta niin ei ole, ninkuunen se tulee pysymään Balkanin sodan jälkeenkun, kun poliittinen leuotomus ei häviä, niin kauan kun Euroopan rosvovaltiot hiovat hampaitaan toisiansa vastaan hyökkäitkseen, niin kauan kun yleisöruoppalainen sota uuhkaa Turkin jokaisen vuoksi.

—

Lännetä.

CHASE RIVER, B. C.

Vähän selostusta toveri Bonnamille, sen johdosta mitä hän kyhäsi verotusmaksuista väleista, kiidessään täällä lännetä Työkansan liikkeisillä.

Hän kiitteli tavallaan suomalaista s. osastoja siitä mallikelpoisesta kunnoastatuksesta jota hän hänen verotusmaksuilla olesseensa harjoittetu häntä ja Työkansan kohtaan. Sita kohtaa hänen kirjoituksessaan "joka koskee chaseriveriläisiä ei osastomme oimien pitänyt kiitoksena vaan ankaran uhdesuoransa ja joka kylläkin olisi ollut paikallalan jos asti todellisuudessa olisivat ollut niin kuin Ville niistä puheli.

Jos niin olisi asti sen ei ei lausisi enään mitään selläsiä eikä puoluksista, vaan täytyisi kaikilla niillä semmoisena kun Ville okentaa ja täytyä kohtaloon ja olla hiljaa, ettei tulisi enempää sanua.

Tässä kollassa ei Villen laakot ole kunniankain ollen yhtäpitäviä todellisuuden kanssa. Sillä tässä pitäisi Chase Riverin osaston selostaa niitä asioita. Ensisiksi niitä tulee siihen osastoon yllymääriä kokoonkuten pitimään niin Työkansaa ei ole kärsinyt siitä minkäänlaista vahinkoa, syystä siitä, koska ne astiat ovat olleet keskustelun alaisena monessa eri kokouksessa ennen ja jälkeen kun Ville on käynyt Chase Riverillä. Osaston rahalliset astiat ovat sillä kannalla, että se oikin Bulgaria ja Serbia selviytyä mistään velkasta likelle pari tuhattatollaria, joka on jo kylliksi semmoiselle osastolle jossa on jensien parisen kymmentä ja nekin vielä Villen laskea mukaan ovat jättettömä ohjeltoja, joita voipi yllä, että velkojansa heiltä kaikin katekaisevat; velkojat kyllä myöntävät maksujensa pitennystä. Tosin liikkeimet, joiden liikkeet tietyt joutuvat sodan vioksi laamaan, tuskin tosin pitenevyyden jälkeen joutuvat selviytyä.

Mutta talonpojat, jotka hankkivat ammattilais elintarpeita, pyrkivät hinnan tavarastan. Mitä niiden Balkanin maiden köyhälistä, joka ei voi vouta myydä kuin tyviomansa eikä siirtäkään huolia, joutuu kärsimään — se ei tietystiikään liiolela Euroopan kapitalisteille. Pääasia on, että maat kykene maksamaan velkansa.

Balkanin sodan merkityksellisin seurauks Euroopalle on luoton

lakonon nouseminen. — Toisista puolen pakottivat hallitukset keskuspankkeja pitämään mahdollisimman varalta hallussaan mahdollisimman paljon pulhusta rahaa, toiselta puolelta valtiot rahanpuutteen se sika, että rahaa omistaneet ovat lainoja ja luottoa myymättänsä varovaisempia kuin koskaan ennen. Eivät tahdo siirtää pankkeihin rahojaan. Tämä selkeä pelottelu pankkeja ja jälkeheviä, joilla on luottoa keskuspankeissa, käyttämättä siinä hyväseen äärimmäisen asti. Sitä estämään pannaan korkeat lainakorot.

Mutta nämä taimat valtiot hallitsesti liikkeittien toimintaan: tavaran vaihtoa pienenne, jos se taas olisi lyhytaltainen ihmön, niin ei kaikki hyvin. Mutta niin ei ole, ninkuunen se tulee pysymään Balkanin sodan jälkeenkun, kun poliittinen leuotomus ei häviä, niin kauan kun Euroopan rosvovaltiot hiovat hampaitaan toisiansa vastaan hyökkäitkseen, niin kauan kun yleisöruoppalainen sota uuhkaa Turkin jokaisen vuoksi.

—

Lännetä.

CHASE RIVER, B. C.

Vähän selostusta toveri Bonnamille, sen johdosta mitä hän kyhäsi verotusmaksuista väleista, kiidessään täällä lännetä Työkansan liikkeisillä.

—

Mutta nämä taimat valtiot hallitsesti liikkeittien toimintaan: tavaran vaihtoa pienenne, jos se taas olisi lyhytaltainen ihmön, niin ei kaikki hyvin. Mutta niin ei ole, ninkuunen se tulee pysymään Balkanin sodan jälkeenkun, kun poliittinen leuotomus ei häviä, niin kauan kun Euroopan rosvovaltiot hiovat hampaitaan toisiansa vastaan hyökkäitkseen, niin kauan kun yleisöruoppalainen sota uuhkaa Turkin jokaisen vuoksi.

—

Lännetä.

CHASE RIVER, B. C.

Vähän selostusta toveri Bonnamille, sen johdosta mitä hän kyhäsi verotusmaksuista väleista, kiidessään täällä lännetä Työkansan liikkeisillä.

Hän kiitteli tavallaan suomalaista s. osastoja siitä mallikelpoisesta kunnoastatuksesta jota hän hänen verotusmaksuilla olesseensa harjoittetu häntä ja Työkansan kohtaan. Sita kohtaa hänen kirjoituksessaan "joka koskee chaseriveriläisiä ei osastomme oimien pitänyt kiitoksena vaan ankaran uhdesuoransa ja joka kylläkin olisi ollut paikallalan jos asti todellisuudessa olisivat ollut niin kuin Ville niistä puheli.

Jos niin olisi asti sen ei ei lausisi enään mitään selläsiä eikä puoluksista, vaan täytyisi kaikilla niillä semmoisena kun Ville okentaa ja täytyä kohtaloon ja olla hiljaa, ettei tulisi enempää sanua.

Tässä kollassa ei Villen laakot ole kunniankain ollen yhtäpitäviä todellisuuden kanssa. Sillä tässä pitäisi Chase Riverin osaston selostaa niitä asioita. Ensisiksi niitä tulee siihen osastoon yllymääriä kokoonkuten pitimään niin Työkansaa ei ole kärsinyt siitä minkäänlaista vahinkoa, syystä siitä, koska ne astiat ovat olleet keskustelun alaisena monessa eri kokouksessa ennen ja jälkeen kun Ville on käynyt Chase Riverillä. Osaston rahalliset astiat ovat sillä kannalla, että se oikin Bulgaria ja Serbia selviytyä mistään velkasta likelle pari tuhattatollaria, joka on jo kylliksi semmoiselle osastolle jossa on jensien parisen kymmentä ja nekin vielä Villen laskea mukaan ovat jättettömä ohjeltoja, joita voipi yllä, että velkojansa heiltä kaikin katekaisevat; velkojat kyllä myöntävät maksujensa pitennystä. Tosin liikkeimet, joiden liikkeet tietyt joutuvat sodan vioksi laamaan, tuskin tosin pitenevyyden jälkeen joutuvat selviytyä.

Mutta talonpojat, jotka hankkivat ammattilais elintarpeita, pyrkivät hinnan tavarastan. Mitä niiden Balkanin maiden köyhälistä, joka ei voi vouta myydä kuin tyviomansa eikä siirtäkään huolia, joutuu kärsimään — se ei tietystiikään liiolela Euroopan kapitalisteille. Pääasia on, että maat kykene maksamaan velkansa.

Balkanin sodan merkityksellisin seurauks Euroopalle on luoton

lakonon nouseminen. — Toisista puolen pakottivat hallitukset keskuspankkeja pitämään mahdollisimman varalta hallussaan mahdollisimman paljon pulhusta rahaa, toiselta puolelta valtiot rahanpuutteen se sika, että rahaa omistaneet ovat lainoja ja luottoa myymättänsä varovaisempia kuin koskaan ennen. Eivät tahdo siirtää pankkeihin rahojaan. Tämä selkeä pelottelu pankkeja ja jälkeheviä, joilla on luottoa keskuspankeissa, käyttämättä siinä hyväseen äärimmäisen asti. Sitä estämään pannaan korkeat lainakorot.

Mutta nämä taimat valtiot hallitsesti liikkeittien toimintaan: tavaran vaihtoa pienenne, jos se taas olisi lyhytaltainen ihmön, niin ei kaikki hyvin. Mutta niin ei ole, ninkuunen se tulee pysymään Balkanin sodan jälkeenkun, kun poliittinen leuotomus ei häviä, niin kauan kun Euroopan rosvovaltiot hiovat hampaitaan toisiansa vastaan hyökkäitkseen, niin kauan kun yleisöruoppalainen sota uuhkaa Turkin jokaisen vuoksi.

—

Lännetä.

CHASE RIVER, B. C.

Vähän selostusta toveri Bonnamille, sen johdosta mitä hän kyhäsi verotusmaksuista väleista, kiidessään täällä lännetä Työkansan liikkeisillä.

—

Täysikseen miehen rinnalla raataa nykyaikaisen tuotannon palveluksessa varhous, nuoruuteen ja lapsi, sekä — nainen, alkaneen varhaisuudessa olivonsuunnan. Naisen asema on turvaton ja kurja. Suurimmassa määrässä on hän alttiina ristelle, laki sitä ei ehkäise ja itse hän on ärettömän hidas järjestymisen avulla hokomaan oikeutensa. Tehdaskurssien meillä, kuten muullakin, on niin pääsyyt kehittyneen kapitalismin rehevimmiksi, kurjuutta huutavaksi ja vertavotavaksi kunnaksi.

Helmi lhalaisen asema eli samankaltainen kuin satojen ja tuhansien sierausten. Kymmenen tuota päivästä istui hän pölyisessä tehtaassa, "summalla" valmistamassa paperissa. Työntekijät eivät istuvat rinnakkain ja rivittäin, sa massaa tahdissa kytästyivät ja nousivat heidän vartaloonsa. Työ ranojotti yksinomaan käsin, sormet kehittyivät näppäräksi äärimmäisyyteen saakka, muider runnossien käsissä ja kuultessa. Hoiti oli muutamissa vuosissa tullut rampoja, kääristyneitä, surkeita olentoja, ellet nuoruus, elämäkäsyt ja siitä joutuvat eläivöinä niin tarmokkasti pitänyt puoliaan.

Mutta useat heistä sitenkin sorjuivat. Ja lähes kaikki joutuivat te villäisten, saivat tunteja, joita eivät koskaan voineet vapautua. Onnellisiksi tunsivat itsensä ne, jotka pääsivät avioitotien, vaikka huonompain, Perilist, apat, vaikka täihin kaikkien oli ollut syyttömä, jättä useasti merkkejä henton runnossien tehdaskurjuudesta, jossa äidin oli täytynyt aikokkaan kärsiä.

Seurjelken kun Jame oli lähtenyt, oli Helmi vapunut hiljaisiin, onnelliseen odotukseen. Hän ei kaivannut enää illalla ulospääsyä ja oli iloinen, kun syyksyllä tehdaskieuron vuoksi alkoi antaa ylitettyä sitä haluaville. Työpiäviä viirui nyt 12-tuntiseksi, elämä alkoi nyt, kuten sitä sanotaan, olla yhtymättänsä kulkua "työstä vuoteeseen ja vuoteesta syötiin". Se astitti. Hän alkoi äikkitä tuntea ahdistusta rinnassa, selkäänä kiivistäviä ja useammoin ja useammoin täytyi käsi viedä tuoksi kapeeseen. Jossa tunti äikkinästä, vihlova tuskaa.

Työtoveri arvottiivat, mutta kukaan tavallista, ilman että siitä oli hyötyä. Turhaan on säikkyttä — ohimenevä kipuja ne ovat —. Mutta sitten käivittivät tuskat ankariksi, Helmin oli pakko turvautua lääkäriin, joka antoi lääkkeitä ja määrää sopivia ruokia ja lepoa. Siinä oli alku.

Mitä sen jälkeen tapahtui, tapahtui nopeasti. Tausti ototi toden voimalla ikkuni, sairaa jos lääkekeitä, koki seurata lääkäriin antamia neuvoja, mutta päivä päivältä kävi huomannaksi. Ennen reipait työt meni voimakkaiten, silmät painuivat syvälle, hengitys kävi valoisesti, raskaasti ja ystävään, jotka tulivat tervehtimään, kauhistuivat nopeasta huononemista. Hyvä jumala — huudahtivat — kuinka olet muuttunut! Niin lahaksi, kalpeaksi olet käynyt!

Lääkäri lausui sitten kotiin. Hän tutki kukaan ja tarkoin, kyseili paljon, puristi sitten päättään ja teltäileen, joka täytyi tulkita: kaikki menneitä!

Siitä menetti, lähdesään ja ymmärtäessään lääkäriin mykän tuomion. — "Eikö toivoa", — pyysi hän ruokaleivasta tarttuen lääkäriä käteen. — "Eikö mitään toivoa?"

—

—

—

—

Combination Fountain kyniä no. 10

niissä on myös lylykyniä yhdistetty sekä helppo käyttää. Hinta ainoastaan \$1.75.

Jouduttakaa tilauksenne osoitteella

Työkansa,

Box 516, Port Arthur, Ont.

Muistelmia Canadian hallituksen kuninkaallisista työläisten kasvatustalokista.

(Jatkoka edellisessä nro:un.)

Kaikkia tätä kuninkaallista puhtaudentä harastusta, joka laitoksesta linnuista ja kokeista on meillä pintoilunsa, täytyy pitää miin pintoilunsa. Viranomaisten tietoisuudesta on se joiden, vaan siitä, että ei vielä välttämättä työläisten terevden tilasta huolehdittu. Se parhaiten tuli näkyviin täällä "kasvatustalokilla" esim. siinä kun vankien joka sitä täytyi käydä puhdistamassa leivestä ylitettiin ja muutettiin uudet ja puhtaat nukkuvuotet hevosien alle. Itse sitä väitän saimme viikon päivinä haitteista pestä kättämme ja pyyhkiä nenämme. Onhan se hallitus herrain terevdenhoitoon käyttämässä toteuttamien epäjohtomuuksista kun se ensimmäiselle tilalle asittavat eläimet ja viimeiselle sijalle onnet eläimistöä se yhteiskunnan tärkeimmät tekijät — työn aatteit.

Mutta kyllä toisessa suhteessa terevdenhoitoon vastakohtana nautittuun täälläkin vastata työtä. 8 tuntia sitä päivässä piti hoidella. Pysyvästi varustetut neulakolla oli pöytä. Värin oli meikkin jokaista miestä koiden yksin kouruutta hury, up-pia luotassa. Tavallinen "seutalla" työn tekoiluna palautti usin maaleja Kreikan ja Rooman orja-ajoihin. Nykyisenkin hallituksen puolesta kokehdellaan työssä samalla tavalla kuin entisen ajan leikkijä. Tämä "rikkoisellisten" kuninkaallisen orjuttaminen oli virallissa laitoksen säännöissä selvästi sanottuna. Vielä nämä sääntöjen päälle komeitit lause: "Kuninkaallisen pohjoislaisten ratsupoliisilainilla". Yleiset sääntö myrkyä vangeille: Suomeutettu ne kuuluvat seuraavasti: Sillä johtuukin se että olen käyttänyt kirjoituksissani samaa "kuninkaallisen laitos".

1) Vangin velvollisuus on olla säännöllisesti tottelevainen.
2) Ankarasti pitää olla tottelevainen ja vangit eivät saa puhua mitään toinen toisilleen.
3) Vankien pitää aina lähestyessään tulla kaikkia virallisesti kunnioittamaan ja puhua arvokkain äänellä ne ruutamat sanat — jotka mahdollisesti osa — helitti jotain kysyttäessä.

4) Milloin tarkkavaivastuuta kysytään heidän täytyy katsoa suoraan eteen.
5) Heidän tulee kaikkina aikoina kulkueessaan katsoa eteenpäin ja tästä palatessaan.

6) Vanki itse ei saa omistaa tuppakkaa, tultikkajia, eli minäkkin laisia instrumentteja, olkoon niiden koko miten pieni tahansa, jos talloa olla järjestystä tottelevainen.

7) Vankien tulee olla ahkera työtuntien kuluessa.

8) Jokaisen vangin tulee sellänsä laakasta roskat suoraan ulos,

(T. P.)

ME VALITAMME

matkailuppuja Suomeen ja siellä elihin maahan kaikkille eri linjoille ja taastui kohtuullinolla. Siis kiittäykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen myös lähettämme.

TYÖKANSAN KONTTORI,
Box 516, Port Arthur, Ont.

MYYTÄVÄ

Uusia vähän käytetty Folding Kodak 4½ x 6½ valokuvauskoone työllisen matkailuston kanssa myydään halvalla. Kysykää osoitteella

H. Erkkila,
Intola, Ont.

SOITTAJAT HUOMATKAA!!!

Vancouverin s. s. osasto n. 2 julistaa täten soittoikunnan johtajan paikan hakukelpoisten haettavaksi. Huom. etuilla semmoisilla jotka voivat tehdä jotain ammatitöitä ja sivutyötä johtaa soittoikuntaa. Hakemuksia paljakaivatuksiin lähetettävätkin ennen tammik. 1 p.ä 1913 osoitteella

JACOB RAMO

Briteola p. o. s.

Vancouver, B. C.

liitytti. Olen luokse päästyäni etsi "Pietari" avainkappusta oikean tirkkan ja avasi järjen pimeyden oven. Puoli minuuttia pimeyden ja valkeuden tien haaraa se seistyi laskasti oli kiinni, ja minä kaikkein ihmeeksen jänkin valkeuden puolelle. Mikähen "liitytti" tuotti minulle pelastuksen — lyhyestä ajasta luonnollista koein ovien ovesta kurkistella sisälle, ja minä näin Johtajan pimeän koin seinä oli pikimustaksi maalattu. Huonekaluja ei sisällä ollut minäkkinlaisia. Perennalla oli tähtynyt maata ja betta. Kaikki kolmen päivän ilostustarpeensa-kin olisi saanut tehdä sisällä ämpäriin. Sellaisessa "työhuoneessa" olojalla ravinnoksi oli annettu leipää ja vettä. Kadelluttava!

Ensimmäisessä kiertämisessä puhuttu tuihi muutama viikkoja neitoitettomasti. Mutta siten oli taas kova eteen. Tulla kertaa minua tutkinnossa neitoitettiin tarkastajain silmiin, kun sementtimöhläkeitä pienenä rikkossa pitelevän vaahtolilla kädellä lekan varresta kiinni. Siinä olikin aihetta — viimeisen tuomion! asetaukseen. Yksikätistä menettelyä! Katiin selittä housunkaluksen väljyydestä johtumaksi. "Vatsa-agitaattorin" kiiloituksesta vielä roikasin itseä ja sanoin tavallisen vakavasti niin että: "Antaka ensin enemmän ja parempaa ruokaa ja vaatkaa sitten vasta enemmän työtakin tekemään".

Puheut herrat ymmärsivätkin hyvin koska samassa tarjostavikkin eläin:

"Jos he antavat minulle puolta enemmän leipää, papuja y. m. jalkiruokaa, niin teenkö enemmän työtä?"

Lapsien parannuksen saatu pitiä kahdella kädellä lekan varresta kiinni. (Tätä reforma myöntäissä petti herrojen matematikka työvoinan käyttämistä arvostellessa, sillä se leka, jolla rikoit nennettä oli lapsityötä varten tehty. Siis työnteke kahdella kädellä lekan varresta kiinni pitiin tui puolta helpommasi.

(Jatk.)

Levittääkää Työkansaa

Suomalainen Kelloseppä

Uusia kelloja ja kelloperä y. m. myytävänä. Korjaustyötä tey joutuin ja huolellisesti.

Ivar Salo,
Bay St., 266.

Vanhanmaan Lääkäri

TOHTORI H. KOLJONEN

Tunnit: 10—11 p. p. 2—4 ja 7—8 j. p. p.

Pyhäniä 10—11 a. p.
Konttoripuhelin 1494.
Asuntopuhelin 1474.

Ruttan Block, Room 7, likellä Posti Office.

Port Arthur.

D. MYÖHÄNEN,

parturiliike 281 Bay st. Työ tautaan ja jos olette tyytyväisiä, niin sanokan ystävilleen tai jos ette ole tyytyväisiä, niin sanokaa minulle.

Jäskerman, silmaria, paperoigia ja tupakkaa, makeisia, kyllimiä ja lämpimiä virvoitusjuomia saatavana Bay ja Algonia st. kuluussa.

JAMES BAJOPLES

UUSI — PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Entisessä O. Aarnion kahvi laza Bay St.

Jackson & Ahlbom

Imperial Bank of Canada.

Laillistettu pääoma \$40,000,000
Maksettu pääoma \$6,000,000
Varaannat \$6,000,000

Me maksamme korkoa 1000 s.ästä ylöspäin.

Rahaa lähetetään Ruotsiin yle sen kursorin mukaan.

Fort Williamin haaraosasto.

M. Cochran,

Liikeenhoitaja.

Kiinteistöjä

myydään,

Lainoja haaputetaan Palo-henki- ja tapaturma vakuutuslait. toimittamaan. E. EMBEDBERG & CO
318 Bay St. Telef. 349

UUSI PARTURILIIKE

Olen avannut

PARTURILIIKKEEN,

Jossa palvelen kansalaisia huolellisesti.

PARTAVETSITÄ TEROTETAAN.

JOHN PALO,
300 Bay St., Port Arthur. (K.L.)

Sahauttakaa hal- konne koneella.

Me sahaamme teille puuta. Työ laukset suoritetaan nopeasti. Kysykää puhelimella 1559 N.

OMPELJA

Teen kaikkea naisten ompelutöitä. Käykää luonani.
Liina Koponen
210 Robertson St.
Fort William.

Seandinavian Restaurant.

RUOKAA

saatavana kuukausittain, viikottain ja aterioittain joka aika.

H. HERMANSON,
629 Simpson Street,
Fort William.

SUOMALAINEN OMPELJA

Otan vastaan kaikkea naisten ompelutöitä.

Suoma Anttila
230 Robertson St.
Fort William.

PARHAIN LÄÄKE

mitä ruumiinne kaipaa on SUOMALAINEN SAUNA.

Käykää siellä vilittomassa ja kuluimassa".

229 Robertson st.,
Fort William.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN

(Sanoittaja)

QUEEN

Ensi luokan räätälinliike.

Vaatteita puhdistetaan ja silletään 105 Syndicate ave.,
Phone 1335. Fort William.

HUOMATKAA!

Olen laittanut uuden SUUTARI-LIIKKEEN

Jossa tehdään uusia kenkiä ja vanhoja korjataan.

ENSI LUOKAN TYÖ!

J. KUJALA,

115 Robertson st.

SUOMALAINEN RAATA

LINLIKE,

jossa tehdään miesten ja naisten pukuja ja palttoja. Työ tautaan ja hinnat kohtuulliset.

Otto Willen,
Fort William, 108 Bethune St.

Simpson ja Bethune katu-
jen kulmassa.

Pallohuone.

Kiiskinen ja Rajala, 454 Simpson St.

Fort William. Ehdottomasti uusimman ajan pöydät, hyvät virvoitusjuomat ja tupakat saatavana.

SAARI & TIMONEN

Parturiniike

603 Simpson st.,

Fort William.

Partaveitit terotetaan.

E. Zaslawsky

Kello, kulta- ja hopeaseppä.

Myyn tasku-, pöytä- ja seinäkelloja, juveli- ja hopeoituja tavaroita. Kaikenlaisia kelloja ja juvelitavaroita korjataan kohtuullisin hinnoin. Työ tautaan.

631 Simpson St.,
Fort William, Ont.

Wm. Hober Co.

Kiinteistöjä ja vakutus asiamiehet
(Kysykää kirjeellisesti.)

RAY, STREET & Co

S. W. RAY. PERUSTETTU 1884. C. W. JARVIS.
10 & 12 Cumberland st.

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR. PORT WILLIAM.
202 Simpson st. — 601 McTavish st.
709 Victoria ave.

5 St. Jordan mukana alustalla virallisen alustalla.
Klanssiohjelma, kun panotte alustalla alustalla.

Me laajamme rahaa, jos lahde rakent. Me voimme vakuuttaa teidät tapaturman ins. eli oston korth.

Me vakuutamme rakennuksia, huonek. Meillä on suuri joukko huoneita ja lasteja, vaatteita, arvostettuja jne. tui- tui Port Arthurissa ja Port Williamissa.

Pilettejä parhaimmilla tiiloilla kaikkien Suomen satamien myyjien halvimilla hinnoilla. — Myyjien rahastoista, jotka lauskevat maksuttaviksi postikonttoissa, myydään kaikkialla maailmalla.

OSTAKAA KOLINNE

WHITEHEAD LTD.
264 Bay st., Puhelin 1342.

Nyt on aika ajatella joulutavarain ostoa!

Parhaat: Herkut, Hedelmät
Pähkinät ja Kannutavarat,
Sian kinkut, Lampaan
reiret

Piffin ja Porkan saatte meiltä.

tavarain laatuun nähden halvimilla hinnoilla.

BAUTATIELAISIT, ihetätkää joulutavarailukseenne meille. Meillä on nopein ja laajin linjalähetysliike Fort Williamissa.

Suomalainen Osuuskauppa

528 Simpson St. Fort William.

50c. Puvun silitys.

Koetkaka meidän höyrypöytästä. Meillä on uudenlainainen pöytäkone, joka puhdistaa ja hävittää vaatteista kaikki likasaillit ja tekee vaatteen kuin uudeksi.

Tiatakun juhla-vaatteenne meiltä. Me teetämme kaikki työt suomalaisille yleisesti hyvätkin tunnettuina J. Rahikaisen pajassa, Torontossa.

Alkää suinkaan tilata muualla ennenkö olette tarkastaneet jutuinaapuntia mallivaraustomme ja kuulusteleet kohtuullista hintojamme. Tulkaa tekemään valikoimamme heti. Nyt vielä kerrää jouluksi.

Huomaa! Kaikki työt koetataan puolivalmiina päälle ja tautaan varmasti tyydytty.

The National Pressing Shop.

105½ Long st., — Oshalt, Ont.

ANTTI OBY, OMISTAJA

Ruotsin sahoja

Meiltä saatte hyviä Ruotsin SAHOJA jotka ovat STRIDBERG BIEREN tekoa, timantti teräisiä ja maksavat \$9.00 tus. tai \$1.00 kappale.

The Fallis Foote Co.

Port Arthur, Ont.,
80 CUMBERLAND ST. S.

Ryntäävä Joulumyynti 236 Bay St. Port Arthur.

Kaksoiskaupunkien sosialistiasojen keskuskomitean kokous pidetään Port Arthurissa, s. s. osaston haalilla tänä iltana, alkaen kello 7.30. Paljon tärkeitä asioita! Jokaisen jäsenen läsnäolo välttämätön.

Port Arthurista.

— "Huonoja paimenia". Harjoitus sunnuntai klo 128 illalla, jokaisen tulvasta välttämättä.

— **Myytävänä pari raskaita työhevosta.** Lähemmäs: C. McDines, Telef. 953K, North, taikka Alex Langlialla osuuskassa.

— **Vuime keskiyöllä-iltana** oli osastomme haalilla ilman Työkansan hyväksi. Tämä ilta oli myyjäis-ilman ja oli siitä kokonaisituloja \$81.50.

— **"Värmlantilaiset".** Kenraaliharjoitus tänään, perjantaina, klo 148. Tanssijat klo 129. Kaikkien näyttelijän saavuttama kella on kova lippu.

— **Laulajat.** "Palohänen voittajan" koorilauluja harjoitellaan sunnuntai klo 3 päivällä. Soprano ja Alto. Naiset jotka haluavat avustaa osastoa saapukaa "please" joukolla.

— **Jos haluatte syödä kunnollista ruokaa**, niin pistäytykänpä Heino ja Laine Ravintolaan, 283 Bay St. Parhain ja halvin ravintola tässä kaupungissa. Avoinna kello 5:30 aamulla kello 12:sta yöllä.

— **Kansalaisperheita** hakiesanne voitte tehdä kansalaisvalan miinu luonnin. Asapaperit alkeijoukkoja ja kaikkia laulajia vannotetaan.

R. Smedberg, rauhantoumari, 318 Bay St.

— **Kuule, herra konduktori!** laskepas minut ulos Johnson avenucella Port Arthurissa. Minä haluan mennä katsomaan LION:n suurta myyntiä.

Enit 5c, mitä mistään muualta Thunder Bay piirissä, joten ostajan passaa käydä LION-issa, 236 Bay str., Port Arthur.

— **Perjantain alennus** tulee olemaan ryntäävä porstini teeseille, laskeille, kerana ja sokeri asstioille, kuusi kuppia ja suosastina. 250 hienoja Englantilaista tee settiä ja kauloja, 1 tus. kuppia suosastioita, lautasia, kerma-astioita ja 2 leipä lautasia ainoastaan \$3.75 setti. Kelloja 25c ylöspäin. Kiikkuehevosta \$1.25 ja parhaita 5c tavaroita mita voitte saada Thunder Bayn piirissä. LION 236 Bay str., Port Arthur.

— **Osuskassa** toimitettavan Inventoryn ja tilinpäätöksen tähden, jotka sääntöjemme jälkeen tulee pidettäväksi tänä kuukauden lopussa, pyydämme arv. liikkystävämme suorittamaan laskunsa tämän kunn kuluksena. Sitäpaitsi olemme ostaneet suuren määrän määrän talvitarvikkeita, joista laskut lankeaa maksettavaksi aivan näinä päivinä. Joten senkin tähden olemme pakotetut luottamaan liikkystävämme suosiota, sillä he ovat juuri niitä, jotka silmällä pitävät osuustoimintaliikkeen parasta. Ystävyydellä

— **Se rakkaus, se rakkaus!** Se

net. Tapaus sattui Centre kadulla Port Arthurissa.

— **Nisse Jansson** valehtelee ensi lauantaina näytelmissä "Värmlantilaiset" jotta ihän korvat häily. Jokainen kai väänön osa valodelle mutta niin vatsanpohjan asti naurattavaa valheita kun Nisse (Otto Heino) päästelee retkistään aina Euroopassa asti käydessänsä, tuskin muut kuolevat keksiä. Niin huonemman, lauantaina, taas pitkästi aikaa menee tuo kuulematon "Värmlantilaiset" laulun ja taussin sekainen näytelmä 6:ssa muutoksessa. Näytelmä ei kaipa erikoista "puheja" sillä jokainen tietää että se on hauska, mahdoton hauska, äärimmäisen tunteellinen ja palokseen naurattava. Lauluja on alun kolmattakymmentä ja kaikki pevelin nättejiä. Tansseja kaksi joita esittää 16 henkilöä täälläisestä muorisosta. Lyhyesti: Näytelmäsi on kaikkea mitä yleisö arvokkaan pitää, itkuu, naurua, iloa, surua ja puheja. y. m. y. m. Alkaa jättäkö näkemättä näin nautintorikasta hetkeä kun huomenna tarjoutuu. Lippuja saa kartan jälkeen alhaalta ravintolasta ja maksaa ne 50, 35 ja 25 senttiä.

— **Veromaksajat** saavat päätäänsä joko kaupunkien puolesta antamaan yksityisille korporatioille tehdasluottoja. Port Arthurin teollisuuskomission kokouksessa äskettäin päätettiin, että veromaksajien annettua päätystä siitä joko valtuutella on oikeus myydä nykyisiä kaupungin puistonaita Current joella eräille yhtiöille paperimassastaan paikkaksi.

Kysymyksessä oleva maa on Current joella käsittävän 1100 jalkaa kunnallalakin puolen katurajatiellä. Tämä päätös on oikea päätös ja toivomme että suomalaiset veromaksajat äänestävät siten että valtuutella ei ole oikeus myydä puistonaita. Current joella, mistä tämä maa myytävänä on ainoa tänä kaupungin kunnallinen puistonmaa ja se olisi häilyä, jos se luovutettaisiin jollekin korporatiolle, olkoonpa se River Lumber Company, josta kaupungin isät menneisyydessä ovat pitäneet niin suurella huolla että ovat lahjoittajimmalla päätöksellä hankkineet siis veropuiston kunn veromaksajista sivästä siinä myöntäneet. Näyttää siltä kun tämä kysymys ei tulsi tulevien kunnallisenalain aikana äänestettäväksi, vaan että se jätettiin tulevaisuuteen, mikä on kyllä, sillä, että yhtiö saa jonkun edustajansa valtuutetun.

— **Harjoitukset** tänä iltana kello 7:14 "Setti" ja kello 8:30 "Keväijuhla". Jokaisen kättä kappaleisin kuuluvien läsnäolo välttämätön.

— **Kolme miestä** yhtiökäsi lähetettiin vankifarmille keskiyöksi Port Williamin poliis-

Fort Williamista.

— **Harjoitukset** tänä iltana kello 7:14 "Setti" ja kello 8:30 "Keväijuhla". Jokaisen kättä kappaleisin kuuluvien läsnäolo välttämätön.

— **Kolme miestä** yhtiökäsi lähetettiin vankifarmille keskiyöksi Port Williamin poliis-

tietyksi tulee antamaan kannatuksensa tälle iltamalle, saapumalla sinne ja jos mahdollista tuoda vielä jotakin tullessaan myytäväksi, sillä hääkäriväille on pienempi apu suuresta merkityksestä. Saapukaapa siis lukuasi sinne lauantaina.

— **Kaupungin poliisilaitos** saanut uuden hälytys koneiston, joka pitäisi valmistua muutamain päivien kuluksena. Tähän asti on poliisien täytynyt, antaessaan tietoja keskusasemalle, käydä stoorissa ja kappakiosseissa telefoniamassa, joka on siten tapahtunut telefoni-centralin välityksellä, mutta nyt uuden järjestelmän astussa käytäntöön, tulee poliisille ommat puhelimensa, kiinnittävissä kaupungilla oleviin valopuhelimiin, josta poliisit tarpeen tullessa voivat heti hälytytty suoraan poliisiasemalle, joten niin tölvi-kylläällä ei poliisin tarvitse pitkään odottaa pakka-sessa saantiinsa kanssa, vaan volpi "pääkortterista" saapua ääkipikaa noutaja.

— **Labor Councili** asettanut vastustamaan sanomalehtien postimaksujen kottomattomia, joka kysymys hallituksen puolelta on ollut jo pitemmän aikaa vireillä. Fort Williamin Labor Councili päätti keskiyö-koolla-iltana pitämässään kokouksessa asettua vastustamaan sitä. Kokouksessa oli m. m. F. Stafford todistellut numerolla, että postilaitos on tuottanut vuosittain yli miljoonan dollarin voittoa nykyisillään maksoilla, joten postimaksujen kottomattominen on senkin tähden tarpeellista. Kirjallisesti laadittu vastalauseensa päätti Labor Councili lähettää Dominionin valtion postihallitukselle.

Kaksoiskaupunkien katuvaunuyhtiöille päätti Labor Councili myöskin lähettää muistutukset liian huolimattomasta ja pitkäkestisestä kuluttavasta, eritoten iltasin ja aamulla, koska todistellun perusteella jatkut katuvaunut kulkevat vaan neljän mailin nopeudella tennissa. Mainittua epäkohtaa vastuu Labor Councili korjattavaksi katuvaunuyhtiön puolelta.

Ensimmäiset COBALTISSA!

jotka ilmoittamme vaatekauppaamme Työkansassa, muistakaa sitä kun teette ostoksemme.

— **Parhaimpia vaatekavaroita** kaivattavatyöläisille ja samalla ehdottomasti halvimmat hinnat.

-The- EastNipping Store

Empire Theatrin ja Utistoisimien välissä.

(T. P.)

A. Ericksonin PALLOHUONE

sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä

Kolia Puita.

Parasta lajia ajan halvimmilla hinnoilla saatte aina meillä. Nopea hälyty.

Thunder Bay Lumber Co.

E. B. DOBIE.
Rahaa lainataan
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
::: Hyviä sekä luotettavia :::
yhtiötä suosittelgaan.
4 St. Paul Street.
Port Arthur :—::: :—::: Om (T.P.)

Joulu Arpajaiset.

HUOM! HUOM!

Apteekin ikkunalta on 20 kappaletta arvokkaita joululahjoja, jotka vedetään arvalla joulunpäivä-iltana kello 6.

Arpaliput makavat yhdestä sentistä dollariin.

Lippujen myynti alkoi 1:nen päivä joulukuuta.

Joutukaa ajoissa, että saatte parhaat voitot.

Kaleva Apteeki
295 BAY ST., PORT ARTHUR.

Paraita Vanhanmaan kylpyjä

saatte

BAY ST. SAUNASSA.

Avoinna joka arkipäivä
Puhtaasti viroitusuunat,
ja huellinen kohtelu.

Emil Kroockbeck
(k.p.l.) 332 Bay st.

Coppercliffiläiset

lekkää ostoksemme

ANTI PAKKALIN
SEKATAVARAKAUPASTA
Huom! Hinnat kohtuulliset!

Hienoja tavaroita halvalla

Perjantaina ja Lauantaina

\$5.00—\$8.00 **SIIKKI PUSEROITA**, matkailiin malleja valittuja ja sopivia jouluksi. Näissä on silkki ja harso puseroita ja arvo \$5.00—\$8.00 myydään perjantaina ja lauantaina \$1.45—\$3.50

75c KAULATAVAROITA, matkailiin sämppeleistä valittuja naisten kravattia ja kauluksia **\$25c**

KASILAUKKUJA HALVALLA.
\$1.00—\$1.50 laukkuja 75c
\$2.50—\$3.75 \$1.75
\$4.00—\$6.50 \$2.45

HIEENOJA LIINATAVAROITA.
35c. tulleja 10c.
40c. tarjottimilinoja 25c.
50c. tarjottimilinoja 35c.
\$1.25 pöytäliinoja 75c.
\$1.75 kaapinäälyliinoja 95c.

NENÄLIINOJA
25c. hienoja koruunpöytäliinoja 15c.
25c. hienoja koruunpöytäliinoja 25c.
25c. hienoja nenäliinoja 10c.
15c. hienoja nenäliinoja 10c.
Laitoa nenäliinoja 25c. tus.

\$5.00—\$7.50 VILLAPAITOJA.
\$1.45 lasten villapaitoja 75c.
\$2.50 tyttöjen villapaitoja \$1.25
\$5.00—\$7.50 naisten paraita villapaitoja, kaikkea väriä **\$2.75**

PUKUJA JA HAMEITA.
\$7.50—\$10.00 kangaspukuja, kaikkea väriä ja myöskin \$5.00—\$8.50 alushameita myös kaikkea väriä myyd. perjantaina **\$3.75**

Campbell Bros. Ltd.

Cumberland St. : - :: - : Port Arthur.

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.

Lääkäri, haavuri ja kätti.
Office: Larch & Durham kulmassa.
sa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulmassa sa. Puhelin 305.
Vastanoito aika 9—10 a. p. 2—4 ja 7—8 i. p.
Sudbury, : : : : : Ont

Joululahja.

Me annamme 5:den dollarin joululahjan jokaiselle oppilaalle, joka alkaa kurssin koulussamme ensi joulua. Englanninkielien oppiminen, meidän kurssimme kautta on erittäin helppo. Selostus kurseista lähetetään pyydettyäsi.

Tne Sampo Correspondence School

Dr. D. B. Fraser

Eläinlääkäri, Haavuri ja Hammallääkäri.
Antaa parhaita hoitoja hevoille, nandoille sekä koirille ja kaikille kotieläimille. Kaikkein uusimpiin metho-

MILTON CARR, RAUTAKAUPPA -- LANG ST., COBALT.

Me käsittelemme lajitellun varaston keittouuneja, rangia ja lämmitysuuneja ja nykyään voimme ne niissä antaa tälle parhaimmat ehdot. Samoin on meillä parhaita varasto emalierajutuja ja yleensä metallitarvikkeita. Samalla on varastossamme lasia valkoisia, prahimpia kiviä ja anpuma-aseta revolvereista alkain ja monipuolinen kokoelma patruunoja, jotka jotka tapauksessa tulevat teltä tyydyttävään. Ainoa rautakauppa, jossa palvelee suomalaisen kauppa-apulainen. (T. P.)

SUOMALAINEN RUOKALA JA VIERASKOTI SUDBURYSSA, ONT.

Vastapäätä C. P. R. asemaa, tilaa 20 miehelle, puhtaasti huoneet, hyvät pöydät, ruokaa saatavana kaiken aikaa.
MRS. PENNANEN, IDA NYBERG.
Huom! Työkansan tilauksia vastaanotetaan. (T. P.)

Syntyneitä.

Meille syntyi

Terma Unika

Kalentereita muistoksi

Kuvat ovat Port Arthurissa aisteista.

